

Акад. України ім. Ярослава Мудрого». Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія/редкол.: А. П. Гетьман та ін. – Х.: Право, 2018. – Вип. 4 (39). С. 156-167.

3. Біжан І. В. та ін. Організація навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи у вищій військовій школі. Підручник. – Харків, ХВУ, 2001. – 410 с.
4. Ягупов В. В. Морально-психологічне забезпечення. Курс лекцій. К.: Київський університет ім. Т. Г. Шевченка, 2002. – 349 с.

В. М. Пивоваров,
*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри культурології
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У МОРАЛЬНО-ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ЮРИСТА

У теперішній час зміни в усіх сферах життя держави потребують удосконалення підходи до діяльності закладів вищої освіти, виховання особистості фахівця, зокрема, юриста, правника, державного службовця, пошуку результатів підготовки спеціаліста, рівня досягнутих компетентностей у професійній діяльності в умовах інформаційного суспільства, інтеграції у світовий освітній простір.

Загальні вимоги до етичної поведінки державних службовців та інших посадових осіб стосуються їх доброзичливої та ввічливої поведінки, дотримання високої культури спілкування, з повагою ставлення до прав, свобод та законних інтересів інших осіб [7].

Юрист (правник) з огляду на фахову зорієнтованість має володіти комплексом різноманітних знань, власних якостей, соціально-комунікативних умінь відповідно до Національної рамки кваліфікацій [6], що дадуть змогу надалі стати компетентним фахівцем, здатним самостійно та автономно вирішувати складні життєві питання, проявляти ініціативу, та ефективно взаємодіяти з іншими особами для вирішення тих питань, що безпосередньо стосуються не тільки професійної сфери діяльності,

але й особистих потреб. Усе це актуалізує проблему формування в особистості юриста комунікативної компетентності, зокрема пов'язаної зі знаннями мови.

У сучасних соціокультурних умовах усе більш значущим стає комунікативна компетентність, яка охоплює всі сфери діяльності особистості юриста: освіта, спілкування, правові відносини тощо. З огляду на це постає першочергова потреба в постійному професійному та комунікативному розвитку особистості юриста. Задоволення зазначеної потреби неможливе без компетентісно спрямованого підходу в освіті, що є концептуальним орієнтиром визначення змісту й форм морально-правового виховання.

Комунікативний напрям підходу до становлення компетентної особистості юриста передбачає вироблення відповідних умінь і навичок, розвиток культури спілкування, знання норм права, вияв творчості, що мають ґрунтуватися на перевірених практикою наукових знаннях. Здобуті особистістю в навчальній та міжособистісній взаємодії інструменти комунікації забезпечують її зв'язок із соціумом і сприяють ефективному виконанню професійних завдань [5].

Огляд наукових публікацій [2] дозволяє визначити сутність поняття «комунікативна компетентність» як інтегральне особистісне утворення, що покриває результативність здійснення комунікації в системі спеціальних відносин та передбачає усвідомлене судження про цінності професійної комунікації, опанування культурою й технологіями, вербальними й невербальними засобами для збагачення спілкування, оновлення власного комунікативного досвіду. Сформованість такого інтегрального особистісного утвору, а отже, і практична реалізація усіх його складників покликані забезпечити плідну комунікацію та кваліфіковане виконання професійних обов'язків.

Морально-правове виховання передбачає формування такої особистості юриста, що володіє високим рівнем комунікативної компетентності, ставиться до фахової комунікації як до особистісної цінності, володіє культурою й технологіями різноманітних зносин, досконало використовує усні та невербальні засоби спілкування для збагачення, оновлення особистого комунікативного досвіду, має розвинений емоційний інтелект як інтегровану особистісну якість [3].

Комунікативна компетентність є основа морально-правового виховання особистості юриста – це здатність контактувати з іншими осо-

бами. Для результативної комунікації характерними є орієнтація в ситуації та в об'єкті спілкування, досягнення згоди між партнерами, що сприяє вирішенню завдань, продуктивній взаємодії, забезпечує досягнення цілей з оптимальними витратами ресурсів. Комунікативна компетентність має складний інтегративний характер, є системою внутрішніх ресурсів, необхідних для побудови продуктивної комунікації в ситуації ділової співтворчості. Вона формується в умовах безпосередньої взаємодії при реалізації професійних завдань, тому є результатом досвіду спілкування.

Складовими комунікативної компетентності особистості юриста (правника) можна виділити: ціннісне ставлення до фахової комунікації, сукупність узагальнених комунікативних умінь, емоційний інтелект.

Ціннісне ставлення – елемент ціннісно-змістової сфери особистості юриста, що позитивно відображає систему цінностей і знань щодо особливостей фахової комунікації та вирізняється плановою діяльністю, спрямованою на засвоєння досвіду, опановування мистецтва правильної поведінки у фаховій практиці, усвідомлення деонтологічних правил, основ взаємодії з іншими особами, уміння самостійно здійснювати експертизу та самоаналіз власних комунікативних дій та ухвалених рішень.

Виокремлюють три групи узагальнених комунікативних умінь: мовленнєва, інформаційно-комунікаційна, невербальна [3]. Розглядаючи мовленнєву складову варто відзначити, що правова галузь спілкування містить особливу систему лексичних і граматичних засобів вираження думок, що сприяє вирішенню спеціальних завдань комунікації.

Емоційний інтелект – це здатність особистості диференціювати власні почуття та емоції інших, уміння відчувати, аналізувати й управляти емоціями на інтелектуальній основі. Він забезпечує успіх будь-якої діяльності юриста (правника), зокрема і комунікативної, та має такі компоненти: саморегуляцію, визначення мети та пріоритетів, роботу в команді, розв'язання конфліктів [3].

Комунікативна раціональність полягає у формуванні слушних, продуктивних переконань, які є важливою складовою діяльністю особи. Переконання, за Аристотелем, є насамперед логічним інструментом дедуктивної чи індуктивної думки, джерелом впливу на слухача, яке реалізується на основі аналізу об'єкта мовлення, вивчення аудиторії, співрозмовника і всього емоційного контексту [1].

Процес правового виховання передбачає засвоєння не лише норм з різних галузей права (трудового, кримінального, екологічного, фінансового тощо), а й норм моралі. Недостатній рівень правової культури, нерозуміння ролі права, невміння застосувати правову норму знижують соціальну активність та не сприяють розвитку особистості юриста. Тільки компетентний правник, високоморальна особистість може орієнтуватися у правовій політиці своєї держави і строго дотримуватись законності.

Комунікативна компетентність в основі правового навчання й виховання особистості юриста має формувати його моральну та правову свідомість, знати сутність українського законодавства України, набуті умінь і навичок, необхідних для практичної професійної діяльності.

Можлива зухвала і цинічна поведінка, прояви відвертої агресії і неповаги, порушення дисципліни прямо суперечать ст. 68 Конституції України, де зазначається, що кожен громадянин зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших осіб [4].

Згідно зі ст. 28 Конституції України, кожен має право на повагу до його гідності і ніхто не може бути підданий поводженню, що принижує його гідність. Тому слід усвідомлювати наслідки своїх учинків, зважувати свої умисли та майбутні дії відповідно до норм права, не вживати слів, удаватися до вчинків, що є образливими та принижують гідність людини [4].

Отже, у моральній поведінці юриста проявляються як зовнішня регуляція, так і внутрішня саморегуляція. Тому саме завдяки моральному вихованню перебудовується особистість юриста (правника) відповідно до моральних цінностей, які відбивають суспільні відносини, правила та норми поведінки.

Комунікативна компетентність особистості юриста повинна відповідати вимогам міжнародних стандартів фахової підтоки і бути спрямованою на його професійну підготовку, стати неодмінною умовою кар'єрного зростання, підвищення загальної культури представників органів влади. Висока внутрішня культура особистості юриста, його ерудованість, унікальність, уміння порозумітися з оточенням допоможуть йому реалізувати свій професійний і інтелектуальний потенціал у сучасному світі, бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Аристотель. Риторика / Аристотель. Москва : Наука, 2000. 240 с.
2. Бібік Н. М. Переваги і ризики запровадження компетентнісного підходу в шкільній освіті / Н. М. Бібік // Український педагогічний журнал. 2015. № 1. С. 47–58. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpi_2015_1_8;
3. Бондар І. С. Компетентнісний підхід як сучасний інструмент державного управління розвитком вищої освіти в Україні URL: <https://www.google.com/search?ei=2Q7fXJG0GZ2Ck74Pkq&q.SBMA>
4. Калита О. П. Мова як раціональна дія в системі формування комунікативної компетентності юриста. URL: [https://www.google.com/search? Q](https://www.google.com/search?Q)
5. Конституція України. (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996 , №30, ст. 141). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
6. Корніяк О. М. До питання оптимізації розвитку комунікативної компетентності фахівця у професіях типу «людина – людина». URL: [https://www.google.com/search?q ...www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?](https://www.google.com/search?q...www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?)
7. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341. URL: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0% BF](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF).
8. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: Наказ Національного агентства України з питань державної служби № 158 від 05.08.2016. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16>

<i>Маслак Н. В., Скрипник Р. В.</i> ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ОБІГУ КАНАБІСУ В УКРАЇНІ: МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТ	101
<i>Фоменко Л. К.</i> СПІВВІДНОШЕННЯ МОРАЛЬНОГО І ПРАВОВОГО АСПЕКТУ МЕДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ КОНТЕКСТ	105

Тематичний напрям 3.

ПЕРСПЕКТИВИ ВЗАЄМОДІЇ МОРАЛІ І ПРАВА В УКРАЇНІ

<i>Кисельов М. М.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО В ЕКОЛОГІЧНІЙ ЕТИЦІ	109
<i>Маслак Н. В.</i> МОРАЛЬНІ ТА ЗАКОННІ ПІДСТАВИ ПРАВА НА ВІДМОВУ В ЮРИДИЧНІЙ ПРОФЕСІЇ	115
<i>Корнієнко Г. С.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО В АГРОБІЗНЕСІ	120
<i>Байрачна Л. К.</i> КОНСТИТУЦІЙНО-ПРОВОДА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ІМПЕРАТИВ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	123
<i>Гізімчук О. О.</i> МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКОНОДАВЧОЇ ОХОРОНИ АВТОРСЬКИХ ПРАВ	127
<i>Середа О. В., Пацюра І. В.</i> МОРАЛЬНІ ЗАСАДИ ЯК ГАРАНТІЯ ІСНУВАННЯ ПРАВА В СУСПІЛЬСТВІ	129
<i>Сідак Л. М., Алієва А. В.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ СПРАВЕДЛИВОСТІ У РІЗНИХ ГАЛУЗЯХ ПРАВА	132
<i>Меліхова Ю. А., Черний В. С.</i> ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ В СТРУКТУРІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ЇХ МІСЦЕ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	134

Тематичний напрям 4.

МОРАЛЬНЕ І ПРОВОДЕ ВИХОВАННЯ ЯК СКЛАДОВІ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

<i>Ценко М. Б.</i> ПРО ЕТИЧНИЙ СВІТОГЛЯД МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	139
<i>Сідак Л. М., Метеджис Д. Ю.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО ЯК ГОЛОВНІ РЕГУЛЯТОРИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ	143

<i>Ценко М. Б., Морозов Я. І.</i> ВПЛИВ ОСВІТИ НА ФОРМУВАННЯ ДУХОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ	146
<i>Бурлука О. В.</i> ЦІННІСНА ОРІЄНТОВАНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЗА ДОПОМОГОЮ САМООСВІТИ	149
<i>Шумейко О. А.</i> ЗНАЧЕННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДЛЯ ДУХОВНОГО РОЗВИТКУ ТА МОРАЛЬНО-ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ ПРАВНИКА	151
<i>Тітомир О. С.</i> ПРИРОДНО-ПРОВОДЕ РОЗУМІННЯ ПРАВА ЯК ІДЕЙНА ОСНОВА ПРАВОВОГО І МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ	155
<i>Тузиков С. А.</i> ДЕЯКІ МЕТОДИ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА СПІВРОБІТНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	159
<i>Пивоваров В. М.</i> КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У МОРАЛЬНО- ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ ОСОБИСТОСТІ ЮРИСТА	164
<i>Лисенко О. А.</i> РОЛЬ МОВИ В МОРАЛЬНО-ПРАВОВОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІ	168
<i>Бєлєнок О. А., Мацько-Демиденко І. В.</i> СОЦІАЛЬНИЙ ПРОСТІР ЖИТТЄВОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ КИЇВСЬКИХ СТАРШОКЛАСНИКІВ	172
<i>Чумак Т. М.</i> МОРАЛЬНО-ДУХОВНЕ ВИХОВАННЯ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ	177
<i>Середа О. В.</i> ГАРМОНІЯ ПРАВА І МОРАЛІ В БОГОСЛОВ'Ї ТА ПРАВОВІЙ ДУМЦІ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО	182
<i>Черемський М. П.</i> МИСТЕЦТВО ЯК ШЛЯХ ДО ПОДОЛАННЯ СУПЕРЕЧНОСТЕЙ В СУСПІЛЬСТВІ	186
<i>Слюсаренко Т. О.</i> ДУХОВНО-МОРАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСНОВА КОНЦЕРТНОГО РЕПЕРТУАРУ КОБЗАРІВ-БАНДУРИСТІВ	191

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Кафедра культурології

СУПЕРЕЧНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ МОРАЛІ І ПРАВА В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
30 травня 2019 року**

Харків
«Право»
2019

Редакційна колегія:

А. П. Гетьман – д. ю. н., професор, заслужений діяч науки та техніки України, академік НАПрН України, проректор з наукової роботи НЮУ ім. Ярослава Мудрого;

В. О. Лозовий – д. філос. н., професор, завідувач кафедри культурології НЮУ ім. Ярослава Мудрого;

Н. В. Маслак – к. ю. н., асистент кафедри кримінального права № 1 НЮУ ім. Ярослава Мудрого, приватний нотаріус ХМНО Харківської області;

Ю. А. Меліхова – к. ю. н., доцент кафедри культурології НЮУ ім. Ярослава Мудрого;

О. В. Прудникова – д. філос. н., доцент, доцент кафедри культурології НЮУ ім. Ярослава Мудрого;

Л. М. Сідак – к. філос. н., доцент, доцент кафедри культурології НЮУ ім. Ярослава Мудрого, секретар редколегії;

Т. М. Слінько – к. ю. н., доцент, завідувач кафедри конституційного права України НЮУ ім. Ярослава Мудрого;

О. А. Шумейко – к. філол. н., доцент, доцент кафедри культурології НЮУ ім. Ярослава Мудрого

Суперечності взаємодії моралі і права в сучасному українському суспільстві : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 30 трав. 2019 р. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2019. – 200 с.

ISBN 978-966-937-725-8

Збірник містить наукові статті та тези наукових доповідей з питань філософії права, соціальної філософії, етики, правознавства, зокрема кримінального, конституційного, аграрного, екологічного права, кримінології, медицини, а також соціології, педагогіки та актуальних проблем юридичної освіти і морально-правового виховання особистості як складових системи національного виховання в сучасних умовах соціокультурного розвитку.

Для викладачів, докторантів, аспірантів, студентів гуманітарних закладів вищої освіти.

УДК 17+177: 340.12

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019

© Оформлення. Видавництво «Право»,
2019

ISBN 978-966-937-725-8

ЗМІСТ

<i>Гетьман А. П.</i> ПЕРЕДМОВА	3

Тематичний напрям 1.

ТРАНСФОРМАЦІЇ МОРАЛЬНОЇ І ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

<i>Максимов С. І.</i> ВЗАЄМОДІЯ МОРАЛІ І ПРАВА	4
<i>Лозовой В. О.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО ЯК РЕГУЛЯТОРИ ДІЯЛЬНОСТІ Ї ПОВЕДІНКИ СОЦІАЛЬНИХ СУБ'ЄКТІВ	7
<i>Погрібна В. Л.</i> ЧИ ВЛАСТИВА ПРАВУ АМОРАЛЬНІСТЬ?	10
<i>Дзьобань О. П.</i> ДО ПРОБЛЕМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОЇ СФЕРИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА	14
<i>Прудникова О. В.</i> АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ВПЛИВУ ГЛОБАЛЬНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ПРОЦЕСІВ НА ВІТЧИЗНЯНУ ІНФОРМАЦІЙНУ КУЛЬТУРУ	17
<i>Панков Г. Д.</i> ПРАВО ЧЕЛОВЕКА НА СУД В НОВОЗАВЕТНОЙ ЭТИКЕ	21
<i>Криворучко С. К.</i> МОРАЛЬ ПОСТКОЛОНІАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ	25
<i>Сідак Л. М.</i> ПРО НЕБЕЗПЕКИ МОРАЛЬНО-ПРАВОВОЇ АНОМІЇ ДЛЯ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	30
<i>Колесников М. П.</i> К ПРОБЛЕМЕ СООТНОШЕНИЯ МОРАЛИ И ПРАВА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ	34
<i>Меліхова Ю. А.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО: ЗОНА СПІЛЬНОГО ПЕРЕБУВАННЯ	39
<i>О. А. Stasevska, O. V. Umanets</i> INTERDEPENDENCE OF MORALITY AND LAW: THE PHILOSOPHICAL ASPECT	43
<i>Радутний О. Е.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО ЕРИ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЦИФРОВОЇ ЛЮДИНИ	46

<i>Пономарьов О. С., Чеботарьов М. К., Терещенко К. І.</i> МОРАЛЬ І ПРАВО В СИСТЕМІ КУЛЬТУРИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛІДЕРА	51
<i>Мищенко В. И.</i> ДУХОВНОСТЬ В СИСТЕМЕ ПРАВА	56
<i>Сідак Л. М., Ципищук К. В.</i> МОРАЛЬНО-ПРАВОВА КУЛЬТУРА – ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ЮРИСТА	60

Тематичний напрям 2.

СУПЕРЕЧНОСТІ МОРАЛЬНОЇ І ПРАВОВОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

<i>Чурсин Н. Н.</i> К ВОПРОСУ О ПРОТИВОРЕЧИВОСТИ МОРАЛЬНОЙ И ПРАВОВОЙ ПРАКТИКИ	65
<i>Савінова Н. А.</i> КРИЗА ЦІННОСТЕЙ В ПАРАДИГМІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА	70
<i>Меліхова Ю. А., Матвієнко В. В.</i> ВПЛИВ МОРАЛІ НА ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ	74
<i>Сиротенко С. Є.</i> МОРАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ ЯК ОСНОВА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВСУДНОГО СУДОЧИНСТВА	77
<i>Трофименко В. А.</i> КОНТРОЛЬНА ВЛАДА ТА ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ: ТОЧКИ ЗІТКНЕННЯ	80
<i>Ткачова О. В., Бойко В. О.</i> МОРАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ПРОЦЕСУ ВИПРАВЛЕННЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЗАСУДЖЕНОГО	84
<i>Соляник К. Є., Перцель К. С.</i> СПІВВІДНОШЕННЯ ПРАВА І МОРАЛІ В ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА	89
<i>Маслак Н. В., Нестеренко І. В.</i> ПИТАННЯ ЗАКОННОСТІ ТА МОРАЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОНФІСКАЦІЇ ЯК ВИДУ ПОКАРАННЯ	92
<i>Мохончук Б. С., Шаранова В. В.</i> ПРАВОВИЙ ТА МОРАЛЬНИЙ АСПЕКТИ ВІЛЬНОГО ОБІГУ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ	96